

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 0073-1/2023/26

Datum: 26.6.2023

Zadeva: Odgovori na pripombe zainteresirane javnosti k predlogu Splošnega akta o varnosti omrežij storitev in podatkov

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je dne 17. 2. 2023, in nato ponovno dne 19. 5. 2023, objavila predlog Splošnega akta o varnosti omrežij storitev in podatkov (v nadaljevanju: splošni akt) in povabila zainteresirano javnost, da k predlogu splošnega akta posreduje pripombe, predloge ali dopolnitve.

Do izteka roka dne 2. 6. 2023 je agencija prejela pripombe družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telekom Slovenije).

Pripombe družbe Telekom Slovenije, d.d.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se podrobneje opredelita pojma »veliko število prizadetih uporabnikov« oziroma »daljši izpad storitev«, ki se uporabljata v 6. točki prvega odstavka 2. člena Splošnega akta. Predlaga da se določi vrednost pragov za ti dve merili (npr. nad 25% uporabnikov; nad 12 ur izpada storitev).

Agencija odgovarja, da se s pripombo ne strinja, da je definicija dovolj jasna da iz nje izhaja, da gre za predvsem jedrne elemente, ki ne smejo odpovedati oziroma je zanje nujno zagotoviti ustrezno redundanco (vključno z nadomestno lokacijo), da ne pride do izpada storitev.

Telekom Slovenije d.d. predlaga, da se besedilo prvega odstavka 3. člena splošnega akta spremeni oziroma spremeni na način: »(1) Operater vzpostavi varnostno politiko, ki vsebuje informacijsko varnostno politiko in politiko neprekinjenega poslovanja (v nadaljnjem besedilu varnostna politika), ki obsega najmanj:« Skladno z navedenim predlogom se v celotne Splošnem aktu prilagodijo preostali členi Splošnega akta, in sicer na način, da se namesto pojma »informacijska varnostna politika« uporablja pojem »varnostna politika«. Varovanje informacij kot neprekinjeno poslovanje sta lahko del skupne varnostne politike, lahko pa ima operater tudi ločeno politiko informacijske varnosti (varovanja informacij) in politiko neprekinjenega poslovanja. Operater ima še dodatne varnostne politike (npr. politike fizičnega varovanja...), vse skupaj pa do del krovne varnostne politike.

Agencija odgovarja, da bo pripombo upoštevala.

Telekom Slovenije predlaga, da se 3. točka prvega odstavka 3. člena splošnega akta spremeni tako, da se glasi: «3. navedbo tveganj, nevarnosti in groženj, ki bi lahko ogrozile izvajanje elektronskih komunikacij,»

Agencija odgovarja, da bo pripombo upoštevala.

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 3. člena splošnega akta spremeni tako, da se glasi: »(2) informacijsko varnostno politiko in ukrepe za obvladovanje tveganj za informacijsko varnost sprejme vodstvo. Operater mora varnostno politiko in ukrepe za obvladovanje tveganj sporočiti zaposlenim ter relevantnim pogodbenim partnerjem.«

Agencija odgovarja, da bo pripombo upoštevala.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se prvi odstavek 6. člena splošnega akta spremeni tako, da se glasi: »(1) Operater v okviru SUNP ob upoštevanju njegovih lokacij, njegove velikosti in kompleksnosti, pripravi strateški in taktični načrt in postopke za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja ter izvede oceno vpliva na poslovanje in oceno tveganja, ki zajema navedbo možnih dogodkov in varnostnih incidentov, ki vplivajo na neprekinjeno poslovanje, vključno zaradi odpovedi elementov omrežij, informacijskih sistemov, kadrovskih razlogov, odpovedi oskrbe z energenti, dobave opreme oziroma storitev podpore tretje ravni.« ISO 22301 definira analizo vpliva na poslovanje kot analiziranje vpliva izpada na poslovanje operaterja (storitve) in se ne nanaša na vzrok izpada, ampak na posledice izpada. S procesom ocenjevanja tveganj, se identificira, analizira in obravnava vzroke, ki lahko pripeljejo do izpada. Tako kot pri SUVI je tudi pri SUNP ocenjevanje tveganj bistven proces, ki mora biti ustrezno vključen v SUNP.

Agencija odgovarja, da bo pripombo upoštevala.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se 7. točka drugega odstavka 6. člena splošnega akta spremeni tako, da se glasi: »7. vzpostavi učinkovit proces shranjevanja oziroma varnostnega arhiviranja (po potrebi na potresno varno rezervno lokacijo) in obnove podatkov v primeru izgube, ki se periodično preverja,«. O zlorabi podatkov pa govorimo, če so bili podatki razkriti ali uporabljeni za druge namene, kot pa se jih hrani, sami podatki pa pri tem niso bili izgubljeni. V tem primeru obnovitev podatkov iz varnostnega kopiranja oziroma arhiviranja ne rešita težav zlorabe osebnih podatkov oziroma obnova podatkov sploh ni potrebna, saj imamo v operativnih sistemih že veljavne podatke.

Agencija odgovarja, da bo pripombo upoštevala.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se pojem »učinkovit/-a/-o«, ki se uporablja v (napačno številčeni) 9. točki drugega odstavka 6. člena splošnega akta ter v nadaljevanju tudi v preostalih določbah splošnega akta (tretji in četrti odstavek 6. člena splošnega akta, 7. člen splošnega akta), zamenja s pojmom »uspešen/-a/-o«. Učinkovitost operaterjev je interni poslovni cilj in ne more biti predmet zahtev splošnega akta, še manj pa predmet nadzora. Glede na navedeno predlagajo, da se

v vseh delih splošnega akta, kjer je uporabljen pojem »učinkovitost«, le-ta zamenja s pojmom »uspešnost«.

Agencija odgovarja, da bo pripombo kjer je ta na mestu tudi upoštevala.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se tretji odstavek 10. člena splošnega akta spremeni tako da se glasi: »(3) Operater mora imeti v času največje obremenitve vsaj dvournno avtonomijo (rezervno napajanje), ki omogoča več kot 500 uporabnikom delovanje vsaj javno dostopne govorne komunikacijske storitve na podlagi številke, javnega alarmiranja in obveščanja ter storitev komunikacij v sili, na vseh večjih dostopovnih vozliščih ter baznih postajah.« Predlagajo da se namesto pojma »naročniki« uporabi pojem »uporabniki«, saj so na baznih postajah tudi drugi uporabniki, ki niso naročniki operaterja (predplačniki, roaming uporabniki).

Agencija odgovarja, da bo pripombo ustrezno upoštevala.

Telekom Slovenije predlaga, da se v celoti črta četrti odstavek 10. člena splošnega akta zaradi prekompleksnosti oziroma zahtevnosti kriterijev.

Agencija odgovarja, da se s pripombo ne strinja in meni, da bi želena sprememba lahko povzročila slabše storitve na ruralnih predelih države v primeru izpada električne energije.

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 14. člena splošnega akta spremeni tako, da se glasi: »(1) Operater vzpostavi, izvaja, vzdržuje in nenehno izboljšuje SUVI in SUNP v skladu s priznanimi veljavnimi mednarodnimi standardi v obsegu, kot je določen v zakonu in tem »splošnem aktu.« Posredno predlaga črtanje celotnega 14. člena splošnega akta. Trenutno predlagana določba neutemeljeno razlikuje med operaterji glede na to, za koga izvajajo storitve ter glede na število njihovih porabnikov in jih postavlja neenakopraven položaj ter povečuje varnostna tveganja, saj operaterji, ki ne izvajajo storitev za kritične subjekte oziroma imajo manj kot 100.000 uporabnikov, ne bodo zavezani certificiranju SUVI in SUNP. Opozarjajo da bi opustitev certificiranja za operaterje, ki imajo manj kot 100.000 uporabnikov, lahko tudi privedla do načrtnega »drobljenja« števila uporabnikov na različne MVNO, še posebej v segmentu rezidenčnih uporabnikov.

Agencija odgovarja, da pripombe ne bo upoštevala razloge pa je podala že v odgovorih na isto pripombo operaterja iz prejšnjega javnega posvetovanja objavljenih na spletni strani agencije dne 21.4.2023.

Telekom Slovenije predlaga, da agencija na svojem spletnem mestu vodi in objavlja seznam relevantnih priporočil Agencije Evropske unije za varnost omrežij in informacij in drugih relevantnih organizacij (npr. Skupina NIS), ki jim naj sledijo operaterji.

Agencija odgovarja, da bo to seveda opravljala po svojih najboljših močeh, da pa bo vsako opozorilo glede morebitnih spregledanih novosti tudi s strani operaterjev k izvajanju te aktivnosti pozitivno pripomoglo.